

Motion till riksdagen 2012/13:Kr211

av **Christer Engelhardt (S)**

Visby ringmur

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om underhållet av Visby ringmur.

Motivering

Delar av Visby ringmur rasade under vintern 2012. En tio meter bred och sju meter hög del av ytlagret lossnade, varvid ca 25–30 kubikmeter kalksten blev liggande på marken. Orsaken till raset tros vara skador på grund av äldre lagningar med cementbruk. Som tur var vistades inga personer i området för raset. Redan 2002 skickade Gotlands Museum en varningssignal till Riksantikvarieämbetet (RAÄ) och länsstyrelsen om att det fanns rasrisk i delar av ringmuren.

Visby ringmur byggdes på 1200-talet; den ska i sin första etapp ha varit klar 1288. Den allra första delen var Kruttornet som uppfördes redan åren omkring 1150. Sedan byggdes muren på sjösidan som ett försvar mot utifrån havet kommande fiender för att under 1200-talet, då motsättningarna mellan stad och landsbygd successivt tilltog, byggas till på landsidan. Till slut var muren närmare tre och en halv kilometer lång med 29 torn – alla utom två finns kvar.

Visby ringmur ingår i världsarvet Visby och har ett stort bevarandevärde för kommande generationer. Att vara ett världsarv förpliktar till att ha ett fungerande underhåll och en långsiktig förvaltningsplan (Unesco: Konvention om skydd av världens kultur- och naturarv, också kallad Världsarvskonventionen).

Visby ringmur ägs av Region Gotland, förutom tre torn, och förvaltas av RAÄ. Gotlands Museum utför underhållsåtgärder på uppdrag av RAÄ. År 2002 upprättades en vårdplan där behovet av normalt underhåll beräknades kosta 774 000 kr årligen, vilket i dagens penningvärde motsvarar 888 000 kr

Fel! Okänt namn på

årligen. Riksantikvarieämbetet lämnar varje år ett mindre bidrag till skötsel och underhåll av Visby ringmur. För 2012 finns 122 000 budgeterat för löpande underhåll (tidigare år har summan varit lägre). Det är en skillnad på över 770 000 kr, vilket naturligtvis på längre sikt påverkar ringmurens skick. Ringmuren behöver ett kontinuerligt underhåll samt rensas från växter och buskar för att den inte ska sprängas och vittra sönder. Vidare behöver större åtgärder utföras, såsom utbyte av gamla renoveringar med cement.

Redan år 1880 tog staten på sig ansvaret för det årliga underhållet av muren och det är viktigt att staten fortsatt axlar detta ansvar och skjuter till underhållspengar årligen i budgeten.

För närvarande pågår en förvaltningsutredning som ska se över ansvaret för Visby ringmur. Oavsett vad den kommer fram till är det viktigt att underhållet av Visby ringmur ges långsiktiga och stabila förutsättningar för att muren ska kunna fortsätta att vara en del av ett viktigt kulturhistoriskt världsarv.

Stockholm den 20 september 2012

Christer Engelhardt (S)